

FÖRSÄKRINGAR I SVERIGE 2019

Försäkringar i Sverige 2019

Trygghet för den enskilde – tillväxt för samhället

Vi är alla utsatta för risker. Det kan handla om risken för att drabbas av en trafikolycka eller av brand i bostaden. Det kan handla om stöld eller om långvarig sjukdom. Utan försäkring skulle sådana händelser kunna innebära ekonomisk katastrof. Försäkringar gör det möjligt för privatpersoner och företag att leva och verka under ekonomiskt stabila förhållanden.

Försäkringens idé är enkel: vi delar på riskerna. Genom försäkring betalar ett hushåll eller ett företag en premie i utbyte mot att försäkringsföretaget ersätter den som drabbats om olyckan är framme. En privatperson kan även teckna en livförsäkring som ger en viss framtida inkomst, det vill säga pension, i utbyte mot en premiebetalning i nutid.

Den här rapporten ger en översiktlig bild av försäkringar i Sverige och belyser deras betydelse för samhällsekonomin. Rapporten innehåller olika diagram om svenska försäkringar som bygger på statistik från främst Svensk Försäkring, Finansinspektionen och Statistiska centralbyrån (SCB). De avser, med några få undantag, förhållandena under 2018 eller de senaste tio åren. Statistiken till de olika diagrammen finns tillgängliga på Svensk Försäkrings hemsida.

Rapporten är indelad i tre delar. Den första delen handlar om skadeförsäkring, och redovisar bland annat hur många skador som sker och hur mycket försäkringsföretagen betalar ut i form av ersättning för olika sorters skador. Den andra delen handlar om livförsäkring. Där visas exempelvis hur mycket som betalas ut i pension. Den avslutande delen ger en övergripande beskrivning av den svenska försäkringsbranschen, bland annat om antalet anställda, hur mycket premier som betalas in till försäkringsföretagen och hur försäkringsföretagen placerar sina tillgångar.

Försäkringar ger ett viktigt ekonomiskt skydd vid oförutsedda händelser

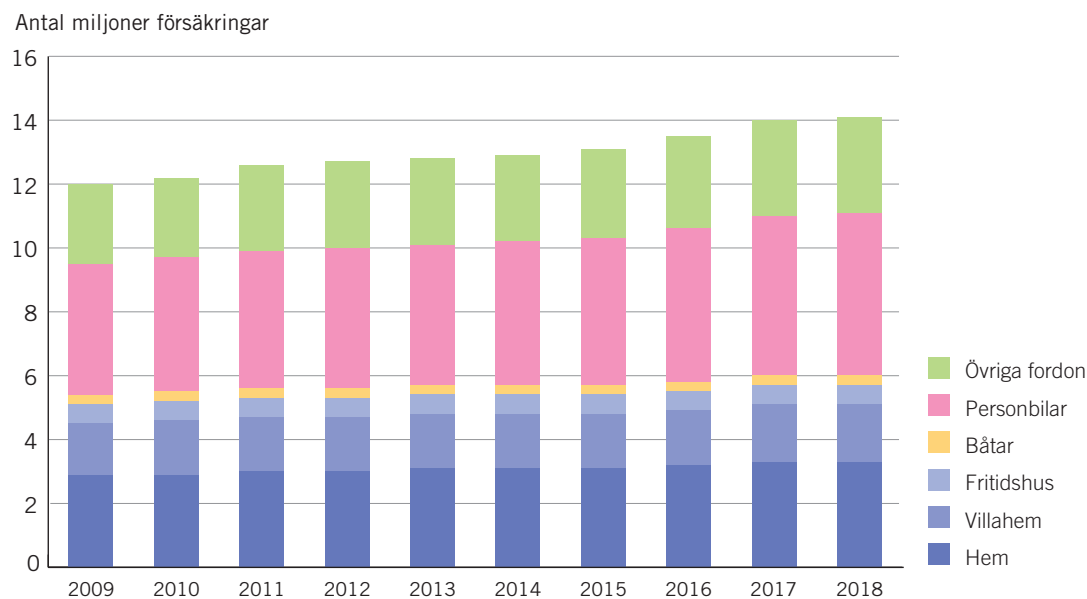
Genom försäkringar kan hushåll få ekonomiskt skydd mot olika typer av risker till en låg kostnad. Skadeförsäkringar, såsom hemförsäkring, motorfordonsförsäkring och olycksfallsförsäkring, är komplement till samhällets skydd och kan ge ekonomisk ersättning om en oväntad olycka inträffar. Försäkringar har därför stor betydelse för hushållen.

Hemförsäkring och fordonsförsäkring är vanliga försäkringar

Många försäkringar ersätter hushållen för skador på exempelvis hem, villor, fritidshus, båtar, bilar och andra fordon. Fordonsförsäkringen är den vanligaste av dessa försäkringar. Vid slutet av 2018 fanns nästan 5,1 miljoner försäkrade personbilar och drygt 3 miljoner andra försäkrade motorfordon (se diagram 1).

Hemförsäkring och villahemförsäkring är också vanliga försäkringar. Villahemförsäkringen täcker inte bara kostnader för skador som omfattas av den vanliga hemförsäkringen, utan fungerar även som ett ekonomiskt skydd vid skador som kan uppkomma på själva fastigheten. Under 2018 uppgick antalet hemförsäkringar till drygt 3,3 miljoner och antalet villahemförsäkringar till 1,8 miljoner. Sammantaget fanns drygt 14 miljoner egendomsförsäkringar 2018.

Diagram 1. Antal skadeförsäkringar för egendom, 2009–2018

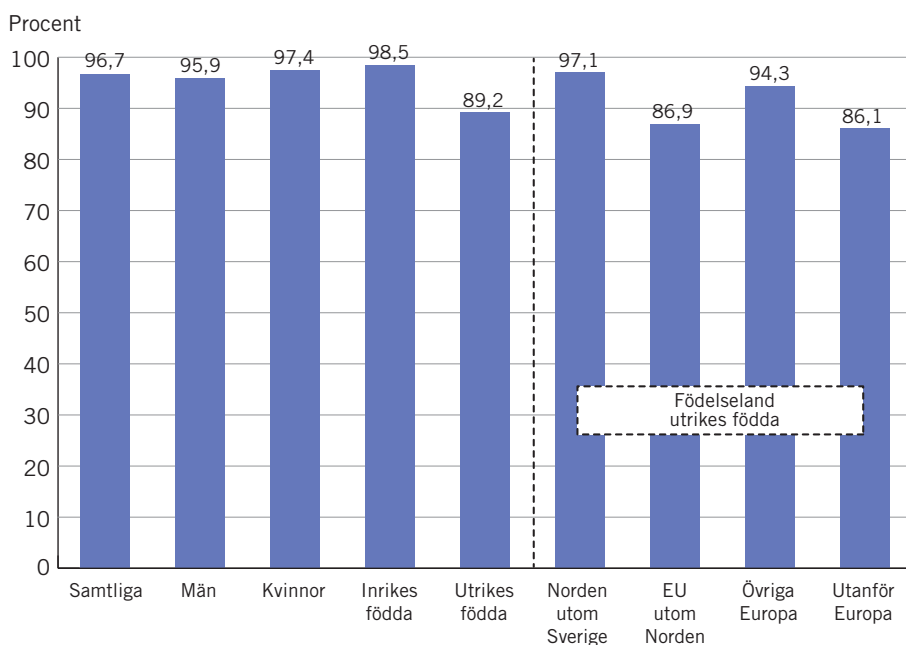
Anm.: Här ingår inte företagsförsäkringar, djurförsäkringar eller produktförsäkringar.
För personbilar och övriga fordon ingår även företagsägda fordon.
Källa: Svensk Försäkring.

Nästan alla i Sverige har en hemförsäkring

De allra flesta som bor i Sverige har en hemförsäkring, men inte riktigt alla. Hemförsäkringen är egentligen ett paket av olika försäkringar som kan ge försäkringstagaren ersättning vid exempelvis stöld och brand. Försäkringen omfattar föremål som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk, såsom möbler, kläder, husgeråd, hushållsapparater och hemelektronik. Den kan också ge ersättning om skador skulle uppstå vid resor, och om den försäkrade blir överfallen, krävs på skadestånd eller har behov av rättsskydd.

I dagsläget har uppskattningsvis nästan 97 procent av befolkningen i Sverige en hemförsäkring (se diagram 2). Sålunda saknar drygt 3 procent, knappt 400 000 individer, en hemförsäkring, vilket innebär att de står utan bland annat rättsskydd och ekonomiskt skydd såväl hemma som på resa. Det är vanligare att män saknar en hemförsäkring, liksom utrikesfödda, särskilt de som är födda utanför Norden.

Diagram 2. Uppskattad andel individer som har hemförsäkring, 2017

Anm.: Diagrammet bygger på en undersökning av levnadsförhållanden för olika grupper i befolkningen 16 år och äldre i Sverige, utförd av SCB 2017.
Källa: SCB.

Fler än 25 miljoner sjuk- och olycksfallsförsäkringar

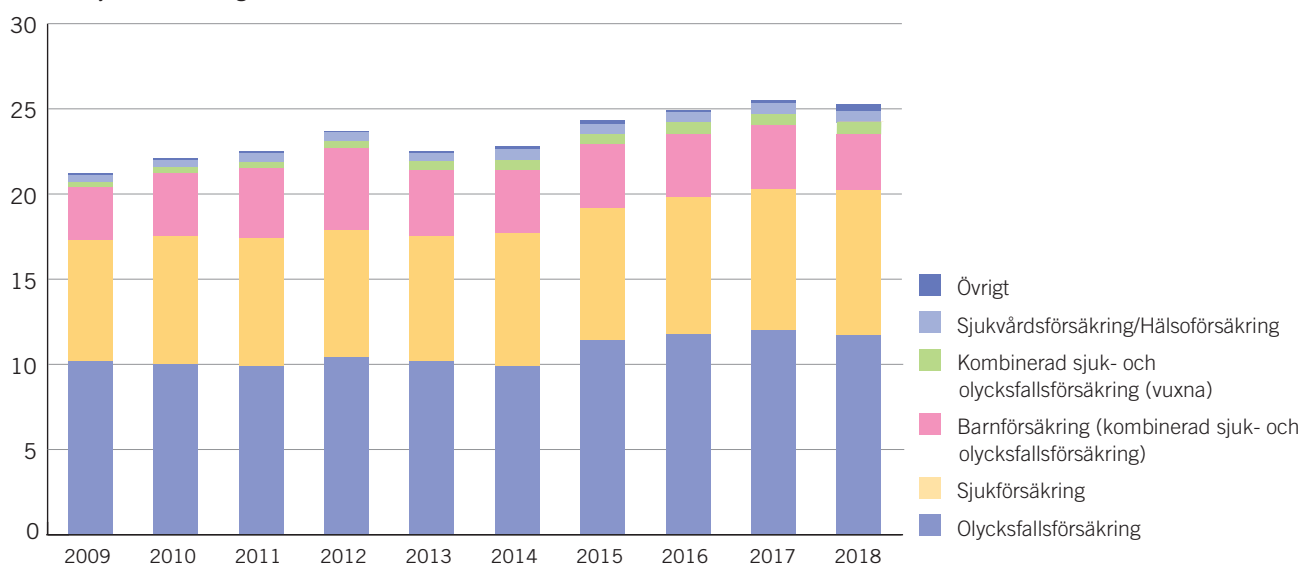
I slutet av 2018 fanns drygt 25 miljoner sjuk- och olycksfallsförsäkringar i Sverige (se diagram 3). Anledningen till att det finns så många sjuk- och olycksfallsförsäkringar är att en individ kan ha flera olika sådana försäkringar. Knappt hälften (46 procent) var olycksfallsförsäkringar och en dryg tredjedel (34 procent) var någon form av sjukförsäkring.

Det finns också kombinerade sjuk- och olycksfallsförsäkringar - till exempel barnförsäkringar. Barnförsäkringar utgjorde ungefär 13 procent av sjuk- och olycksfallsförsäkringarna under 2018. Ungefär 3 procent var kombinerade sjuk- och olycksfallsförsäkringar för vuxna.

Knappt 42 procent av sjuk- och olycksfallsförsäkringarna betalas inte av individen utan av individens arbetsgivare. Nästan lika stor andel, drygt 38 procent, av försäkringarna är gruppförsäkringar. En gruppförsäkring innebär exempelvis att individen via medlemskap i en fackförening får möjlighet att teckna försäkringen, ofta till ett förmånligt pris. Resterande sjuk- och olycksfallsförsäkringar är individuella försäkringar.

Diagram 3. Sjuk- och olycksfallsförsäkringar, 2009–2018

Antal miljoner försäkringar

Anm.: Barnförsäkring omfattar i de flesta fall både sjuk- och olycksfall. Om ett barn enbart har olycksfallsförsäkring så ingår den i kategorin Olycksfallsförsäkring. I kategorin Övrigt ingår bland annat försäkring för rehabilitering och sjukavbrott.

Källa: Svensk Försäkring.

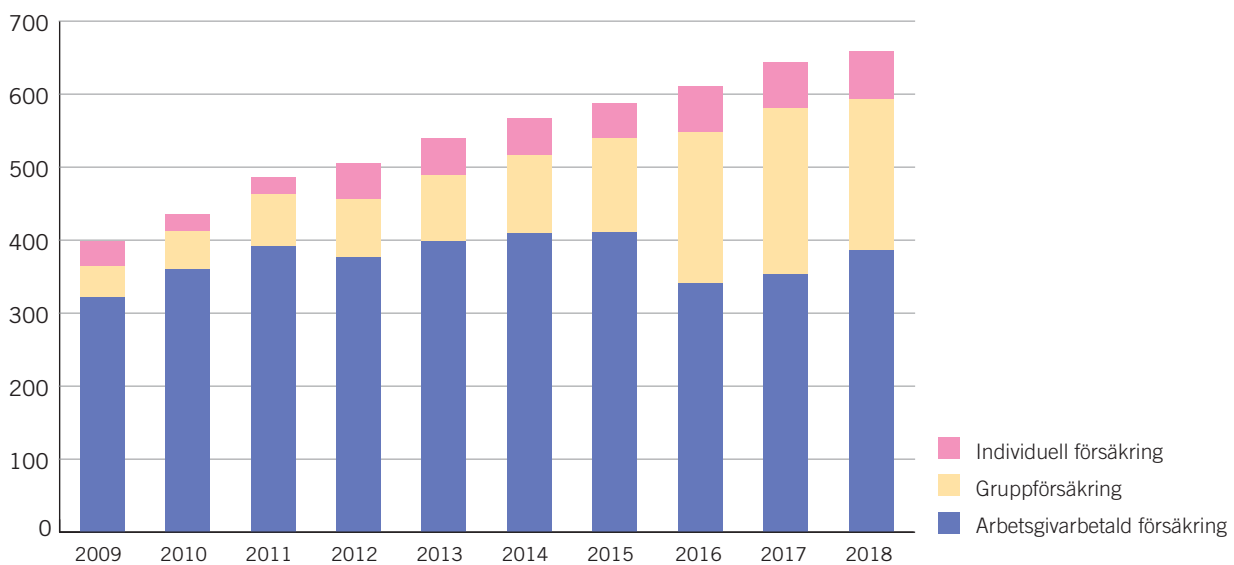
Allt fler har en sjukvårdsförsäkring

Sjukvårdsförsäkringen är en försäkring som vanligen omfattar både sjukvårds- och rehabiliteringstjänster. Innehållet i försäkringarna kan variera något, men omfattar i regel sjukvårdsrådgivning, vårdplanering och specialistvård. Ofta ingår även förebyggande insatser och rehabiliterande åtgärder.

Antalet sjukvårdsförsäkringar fortsätter att öka. Vid slutet av 2018 hade mer än 658 000 personer en sjukvårdsförsäkring (se diagram 4). Det är en ökning med 65 procent sedan 2009. De flesta som har en sjukvårdsförsäkring, knappt 59 procent, får sin försäkring betald av en arbetsgivare. Cirka 32 procent har tecknat sin sjukvårdsförsäkring som en gruppförsäkring via till exempel sitt fackförbund. Resterande, cirka 10 procent, har en individuell sjukvårdsförsäkring.

Diagram 4. Sjukvårdsförsäkringar, 2009–2018

Antal tusen försäkringar

Källa: Svensk Försäkring.

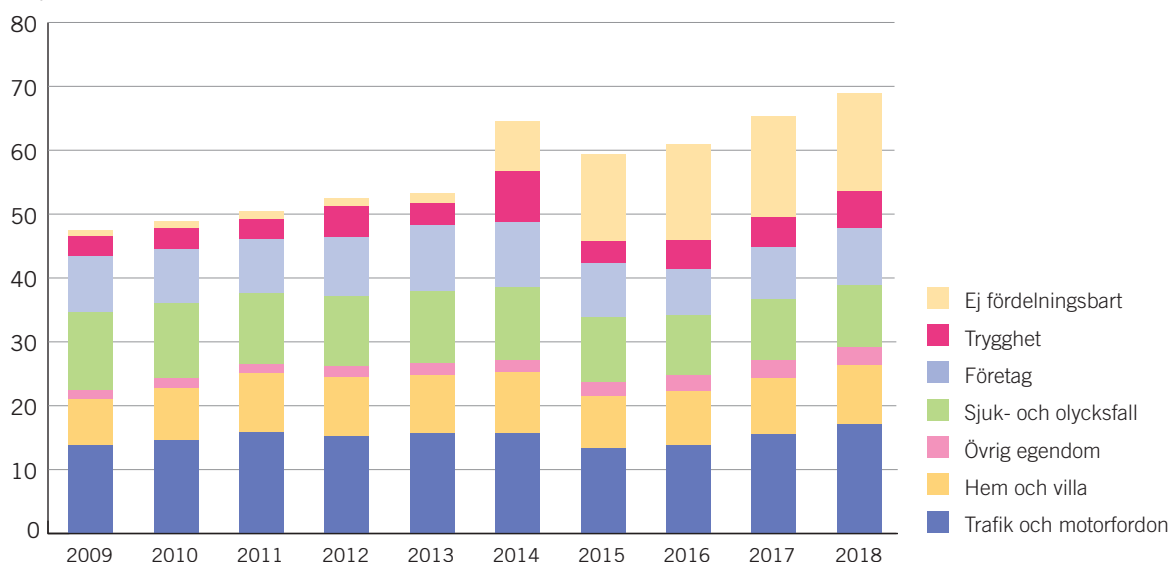
Utbetalda skadeersättningar ökar

Försäkringsföretagen betalar ut ersättningar för skador som kan uppkomma vid till exempel en bilolycka eller en vattenskada i hemmet eller om man råkar ut för en stöld. Ersättningar kan också betalas ut om en person råkar ut för en sjukdom eller en olycka som påverkar möjligheten att arbeta och tjäna ihop till sin inkomst. De vanligaste ersättningarna som betalades ut till hushåll under 2018 var för skador kopplade till trafik och motorfordon (se diagram 5). Därefter kom skador kopplade till sjuk- och olycksfall samt hem och villa. Ersättningar betalas även ut till företag för olika skador i företag och fastigheter. Ersättningar till företag utgör ungefär 16 procent av de totala ersättningarna som betalades ut 2018. Resterande betalades ut till hushåll.

Sammanlagt utbetalades nästan 69 miljarder kronor av försäkringsföretagen i skadeersättningar under 2018. Drygt hälften av ersättningarna avsåg skador som inträffat under 2018, medan den andra hälften avsåg skador som inträffat tidigare år. Skälet till de fördröjda utbetalningarna är dels att vissa typer av skador, såsom en del brand- och trafikskador, kan ta lång tid att utreda, dels att skadeanspråk ibland uppstår först en tid efter det att skadan uppstått.

Diagram 5. Utbetalda ersättningar till hushåll och företag för skador, 2009–2018

Miljarder kronor

Anm.: För ett givet år innefattar utbetalningarna ersättningar för skador som inträffat under året och fördröjda ersättningar för skador som inträffat under tidigare år. Omfattar även utbetalningar från skadeförsäkringar som finns i vissa livförsäkringsföretag. I kategorin Trygghet ingår kredit-, borgens-, rättsskydds-, assistans-, inkomst-, avgångsbidrags-, trygghetsförsäkring vid arbetsskada samt skadelivräntor. I Ej fördelbart ingår uppgifter som inte kan särredovisas på de olika kategorierna. Denna post har ökat speciellt mycket de senaste fem åren, eftersom flera filialer inte kan särredovisa data fördelat på dessa kategorier.
Källa: Finansinspektionen, bearbetad av Svensk Försäkring.

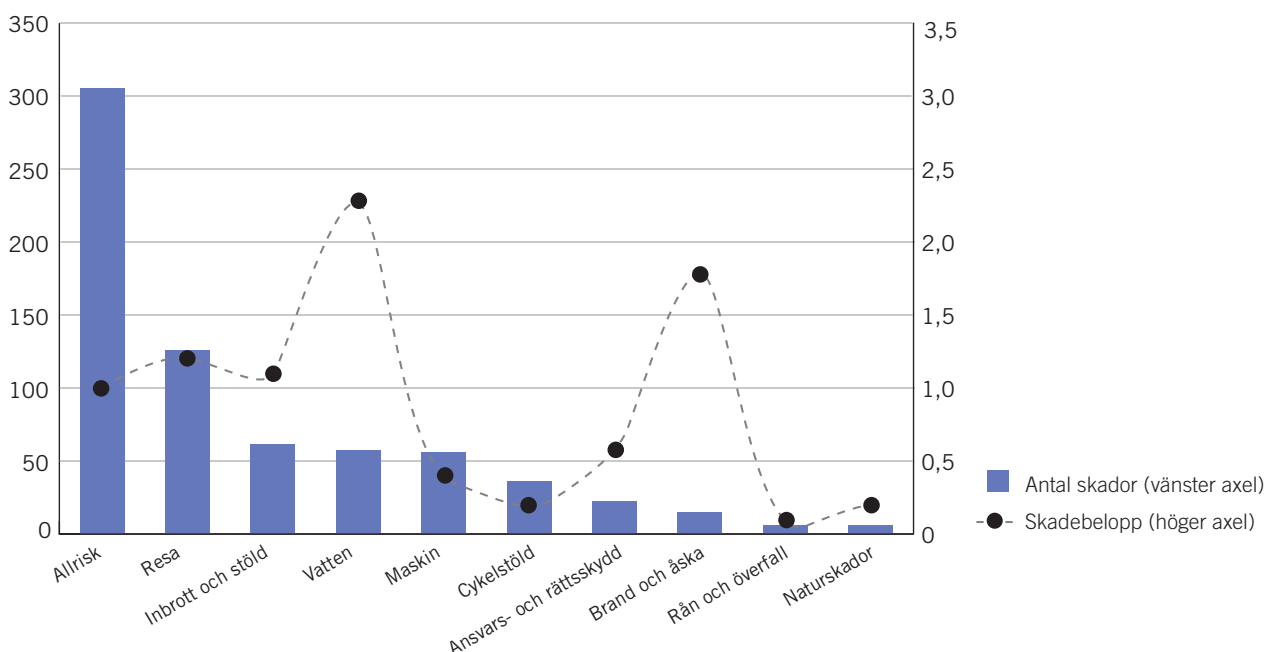
Vattenskador är de dyraste skadorna

Den vanligaste anledningen till att ett hushåll får utbetalning från en försäkring är en så kallad allriskskada, vilket täcks av en allriskförsäkring (se diagram 6). En sådan försäkring, som ofta ingår i hemförsäkringen, gäller när försäkringstagaren råkat ut för en plötslig och oförutsedd oturshändelse. Den försäkrade kanske tappar kameran i marken vid resa, tappar mobilen från balkongen eller glömmar plånboken på bussen.

Under 2017 inträffade drygt 305 000 allriskskador för hushållen. För dessa skador betalade försäkringsföretagen ut sammanlagt drygt en miljard kronor i skadebelopp. Den värdemässigt största skadan för hushållen var dock vattenskador, för vilka skadebeloppen sammanlagt uppgick till drygt 2,3 miljarder kronor.

Diagram 6. Antal skador och skadebelopp för hushåll, 2017

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (punkt, höger axel)

Anm.: Ansvars- och rättsskydd kan användas för att betala kostnader om en individ blir skadeståndsskyldig eller för ett juridiskt ombud vid rättstvist. Det kan gälla både sak- och personskada som individen har orsakat. Omfattar skador inom hem-, villahem-, fritidshus- och separat båtförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Inbrott och stöld är de vanligaste vardagsbrotten

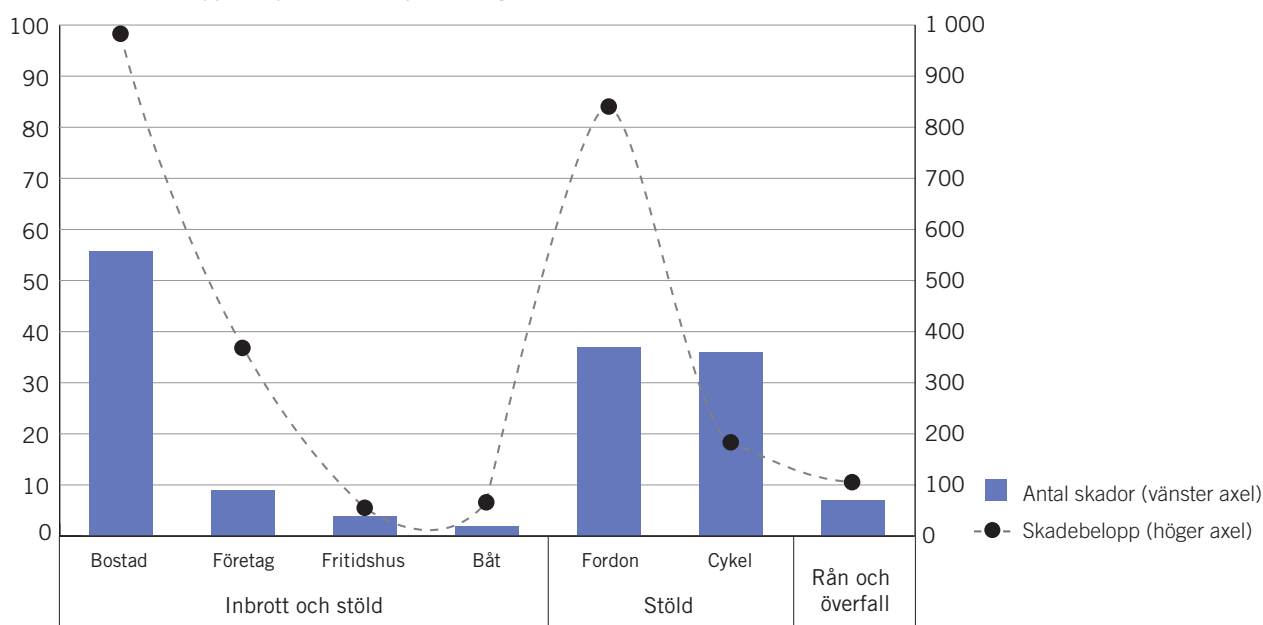
Inbrott och stöld i företag och bostäder brukar – tillsammans med bland annat fordonsstölder, cykelstölder, rån och överfall – kallas för vardagsbrott. De är relativt vanliga brott som förhållandevis många drabbas av. Under 2017 inträffade nästan 150 000 skador orsakade av vardagsbrott (se diagram 7).

De vanligaste vardagsbrotten var inbrott och stöld, där närmare 56 000 skador drabbade villor och andra bostäder. Även knappt 9 000 företag och 4 000 fritidshus drabbades. Andra vanliga vardagsbrott var stölder av eller ur fordon (personbilar, MC, mopeder och terrängfordon) samt cykelstölder.

För skador orsakade av vardagsbrott betalade försäkringsföretagen ut sammanlagt drygt 2,6 miljarder kronor under 2017. De högsta sammanlagda beloppen betalades ut för inbrott och stöld i bostad samt stölder av eller ur fordon.

Diagram 7. Antal skador och skadebelopp orsakade av vardagsbrott, 2017

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljoner kronor (punkt, höger axel)

Anm.: Omfattar skador inom hem-, villahem-, fritidshus-, separat båt-, företags- och motorfordonsförsäkring. Kategorin Stöld Fordon innefattar både stöld av fordon och stöld ur fordon.
Källa: Svensk Försäkring.

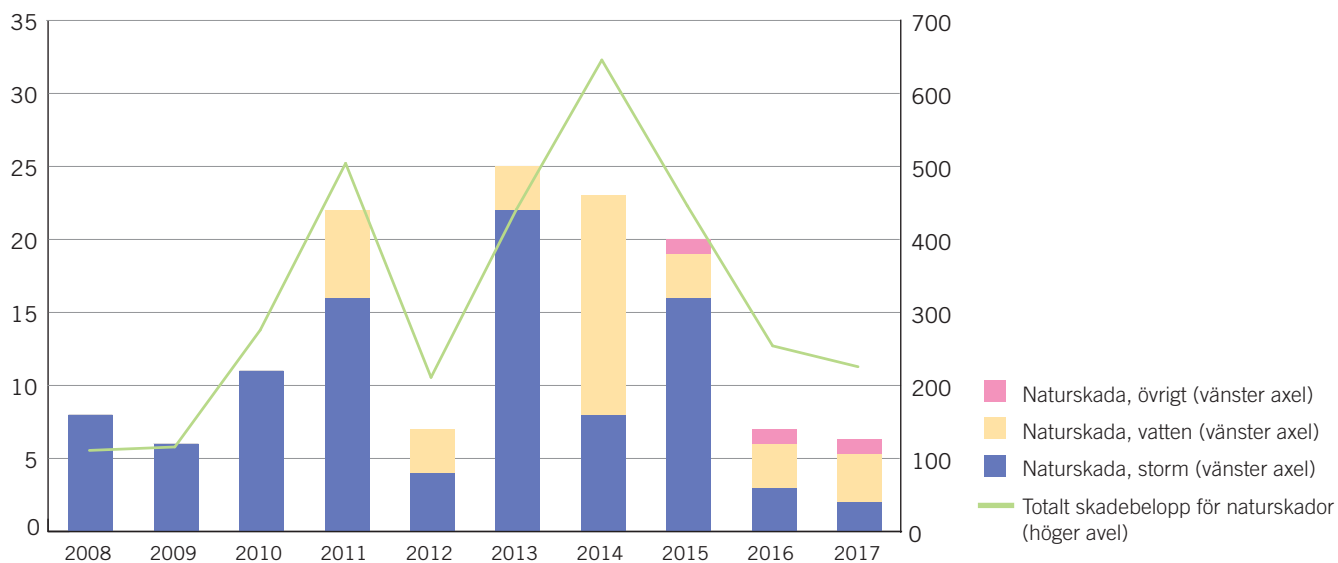
Stora skillnader i antalet naturskador över åren

Naturskador omfattar skador som uppstår vid extrema väderförhållanden såsom storm, skyfall, översvämning, jordskred och lavin. Under 2017 inträffade 5 800 naturskador i Sverige, varav den absoluta merparten (5 300) var orsakade av översvämningar och storm (se diagram 8). För dessa skador betalade försäkringsföretagen ut sammanlagt drygt 220 miljoner kronor i skadebelopp.

Förekomsten av olika typer av naturskador varierar mycket från år till år. Under 2013 inträffade till exempel flera omfattande stormar, medan det under 2014 inträffade flera större översvämningar.

Diagram 8. Antal naturskador och skadebelopp för hushåll, 2008–2017

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljoner kronor (linje, höger axel)

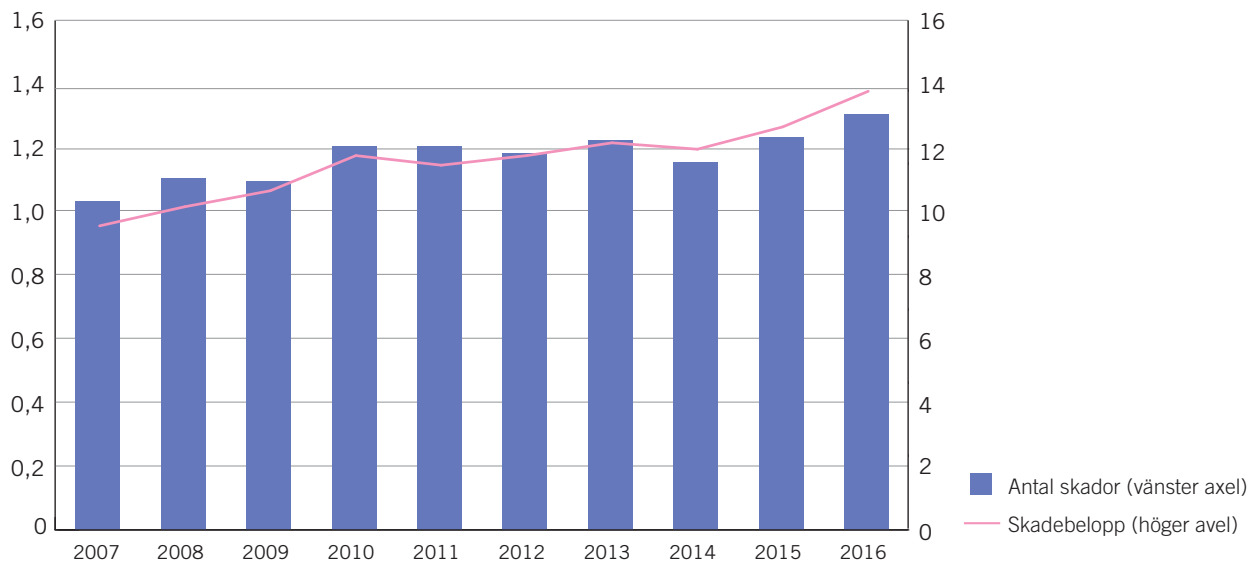
Anm.: Före år 2015 finns inga uppgifter om övriga naturskador. Före 2011 finns inga uppgifter om vattensskador orsakade av naturskada. Kategorin Naturskada, övrig omfattar skada genom t ex jordskred, bergras, lavin, jordskalv, vulkanutbrott, snötryck eller hagel. Omfattar skador inom hem-, villahem-, fritidshus- och separat båtförsäkring.
Källa: Svensk Försäkring.

Skadebelopp för trafikskador ökar

Under 2016 inträffade drygt 1,3 miljoner trafikskador (se diagram 9). För dessa trafikskador betalade försäkringsföretagen ut sammanlagt knappt 14 miljarder kronor i ersättning. Skadebeloppen för trafikskador har under de senaste tio åren ökat med omkring 4 miljarder kronor. Det genomsnittliga utbetalda skadebeloppet för trafikskador 2016 var drygt 10 500 kronor per skada.

Diagram 9. Antal trafikskador och skadebelopp, 2007–2016

Antal miljoner skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (linje, höger axel)

Anm.: Trafikskadorna avser de inom trafik- och motorfordonsförsäkring. Saknade företagsuppgifter för vissa tidpunkter har uppskattats.
Källa: Svensk Försäkring.

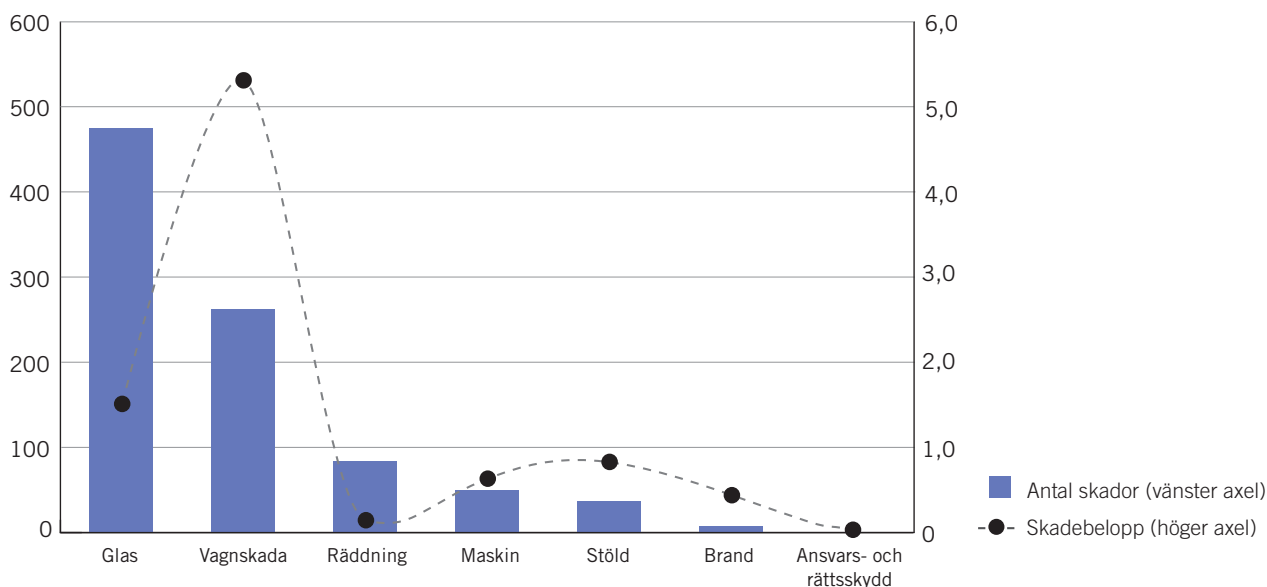

Glasskador är de vanligaste skadorna på fordon

Under 2016 var glasskador (till exempel skador på bilvindrutor) de vanligaste skadorna i trafiken. Dessa skador stod för drygt hälften av alla skadorna inom motorfordonsförsäkring (se diagram 10). Dyrast var dock vagnskador, sett till de sammanlagda utbetalningarna. En vagnskada kan uppkomma till exempel vid en trafikolycka, om en förare råkar backa på något med sin bil eller om någon repar lacken.

Diagram 10. Skador inom motorfordonsförsäkring fördelat per typ av skada, 2016

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (punkt, höger axel)

Anm.: Räddning avser bilbärgning och assistans vid skada. Stöld innefattar både stöld av fordon och stöld ur fordon. Ansvars- och rättsskydd kan användas för att betala kostnader om en individ blir skadeståndsskyldig eller för ett juridiskt ombud vid rättstvist. Det kan gälla både sak- och personskada som individen har orsakat.

Källa: Svensk Försäkring.

Tjänstepensionen allt viktigare för den totala pensionen

Under 2018 betalade livförsäkringsföretagen ut mer än 150 miljarder kronor i bland annat tjänstepension. Tjänstepension betalar arbetsgivaren in för sina anställda och den betalas sedan ut till arbetstagaren vid pension. Detta komplement till den allmänna pensionen blir allt viktigare för den totala pensionen.

Utbetalda pensioner ökar

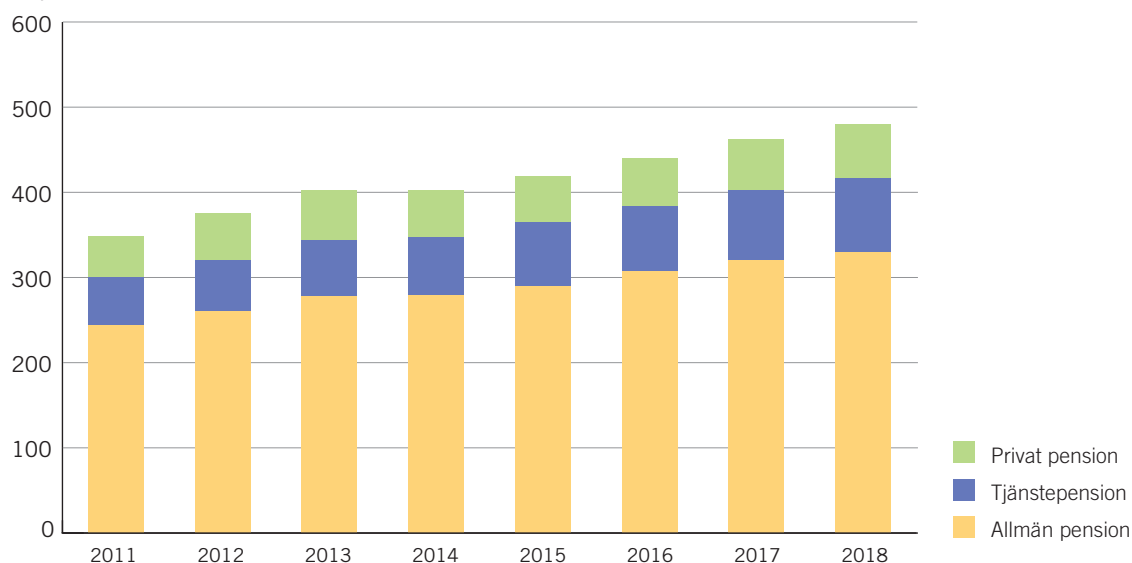
Under 2018 uppgick utbetalningarna för ålderspensioner till knappt 480 miljarder kronor (se diagram 11). Utav dessa betalade Pensionsmyndigheten ut knappt 330 miljarder kronor i allmän pension. I allmän pension ingår inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension. Resterande 150 miljarder kronor betalades ut av livförsäkringsföretagen i tjänstepension och privat pension.

De årliga pensionsutbetalningarna har från 2011 till 2018 ökat med knappt 38 procent. Utbetalningar från tjänstepension har under samma period stigit från 57 miljarder kronor till 87 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på cirka 53 procent. Privata pensioner har stigit från 48 miljarder kronor till 63 miljarder kronor, motsvarande en ökning med knappt 31 procent.

Ersättningarna från tjänstepensioner och privata pensioner stod för drygt 31 procent av de totala ålderspensionerna under 2018. Tjänstepensionernas andel har mellan 2011 och 2018 ökat något, från drygt 16 procent till drygt 18 procent. De privata pensionernas andel har däremot minskat något, vilket troligtvis beror på den förändrade avdragsrätten.

Diagram 11. Utbetalda pensioner och försäkringsersättningar, 2011–2018

Miljarder kronor

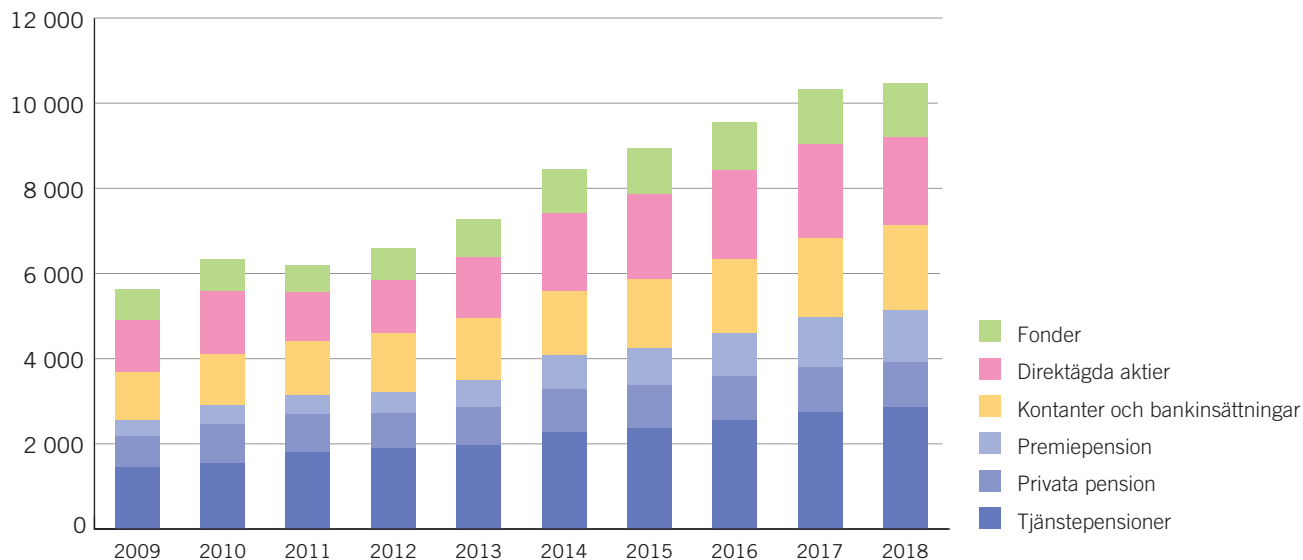
Anm.: Allmän pension utbetalas från Pensionsmyndigheten. Tjänstepension och privat pension utbetalas från livförsäkringsföretagen. I privat pension ingår bland annat kapital-, gruppliv-, tjänstegruppliv- och premiebefrielseförsäkring. Utbetalda försäkringsersättningar har rensats från interna transfereringar och endast de försäkringsersättningar som går till kund och som avser sparförsäkring ingår.
Källa: Pensionsmyndigheten och Svensk Försäkring.

Pensioner utgör en betydande del av hushållens sparande

Svenska hushåll har under de senaste tio åren nästan fördubblat sitt sparande från drygt 5 500 miljarder kronor 2009 till nästan 10 500 miljarder kronor 2018 (se diagram 12). Tjänstepension är den största sparformen för svenska hushåll. Knappt hälften av sparandet 2018 var antingen tjänstepension, privat pension eller premiepension.

Diagram 12. Hushållens finansiella sparande, 2009–2018

Miljarder kronor

Anm.: I kategorin Kontanter och bankinsättningar ingår också premieobligationer. Fonder innehåller även strukturerade produkter. Privat pension avser det som SCB klassificerar som privat pensionssparande.
Källa: SCB.

Försäkringsbranschen är en viktig del av samhällsekonomin

De svenska försäkringsföretagen betalar årligen ut stora belopp i pensioner och ersättningar för skador. På så vis skapas ekonomisk trygghet för både hushåll och företag. Den svenska försäkringsbranschen består av drygt 300 företag som tillsammans sysselsätter fler än 21 000 personer och investerar mer än 4 500 miljarder kronor i den svenska och globala ekonomin.

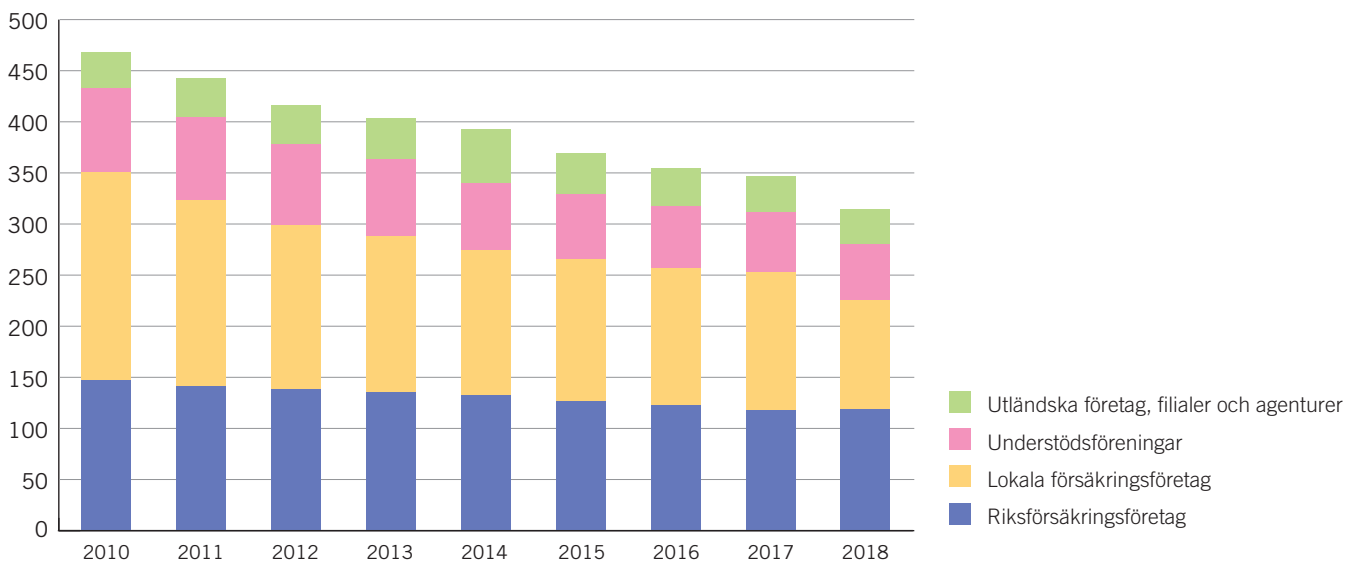
Både små lokala och stora rikstäckande försäkringsföretag

I Sverige arbetar något fler än 21 000 personer i försäkringsbranschen, vilket motsvarar ungefär en halv procent av antalet anställda på arbetsmarknaden. De anställda finns fördelade på drygt 300 försäkringsföretag (se diagram 13).

De flesta företagen är antingen rikstäckande eller lokala försäkringsföretag. Därutöver finns det så kallade understödsföreningar (tjänstepensionskassor) och en del utländska företag representerade via filialer eller agenturer. Antalet företag har minskat de senaste åtta åren. Det är främst mindre lokala försäkringsföretag och understödsföreningar som har blivit färre. Trots att antalet företag minskat så har antalet anställda under denna period varit i stort sett oförändrat.

Diagram 13. Antal försäkringsföretag i Sverige, 2010–2018

Antal företag

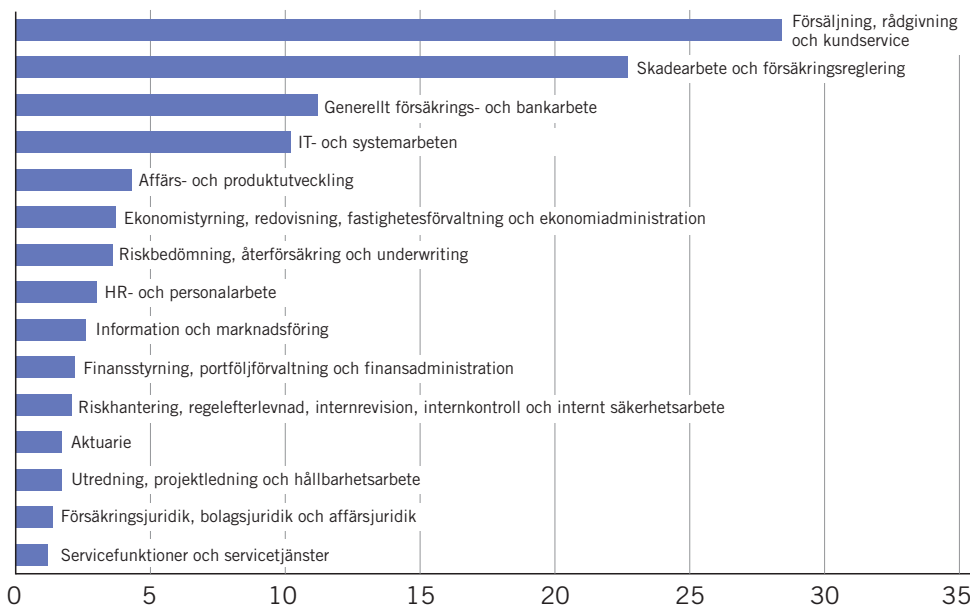
Källa: Finansinspektionen.

Kundservice och skadearbeten är vanliga yrken

I försäkringsbranschen finns det många olika yrkeskategorier. Ungefär 5 900 personer, motsvarande drygt 28 procent av de anställda, arbetar med kundservice, rådgivning eller försäljning (se diagram 14). En annan vanlig yrkeskategori är skadearbeten av olika slag. I det ingår utredningsarbeten om vem som har varit vållande vid en skada samt vad som kan vara orsaken till skadan. Denna yrkeskategori utgörs av drygt 4 700 individer, vilket motsvarar knappt 23 procent av antalet anställda i branschen. Specialistyrken, såsom aktuarier (försäkringsmatematiker) utgör en mindre andel av de anställda.

Diagram 14. De största yrkesgrupperna som andel av antalet anställda i försäkringsbranschen, 2018

Andel i procent av antalet anställda

Anm.: Omfattar företag som ingår i den lönestatistik som årligen samlas in av FAO, vilket täcker näst intill hela försäkringsbranschen.

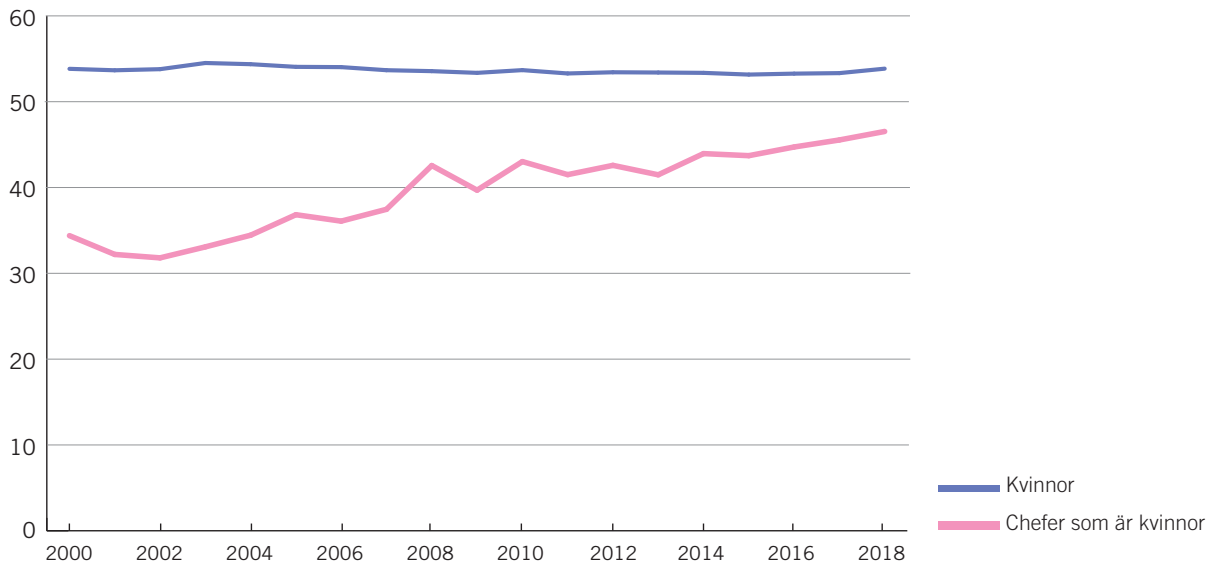
Källa: Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO).

Något fler kvinnor än män

Försäkringsbranschen har en förhållandevis jämn könsfördelning. Av de anställda i branschen under 2018 så var strax över hälften kvinnor. Andelen kvinnor har också genomgående varit något högre än andelen män under 2000-talet (se diagram 15). Samtidigt har andelen chefer som är kvinnor stigit. Under 2018 var nära hälften av cheferna kvinnor.

Diagram 15. Andelen kvinnor respektive chefer som är kvinnor i försäkringsbranschen, 2000–2018

Procent

Anm.: Omfattar företag som ingår i den statistik som årligen samlas in av FAO, vilket täcker näst intill hela försäkringsbranschen.

Källa: Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO).

Premierna för försäkring följer den ekonomiska utvecklingen

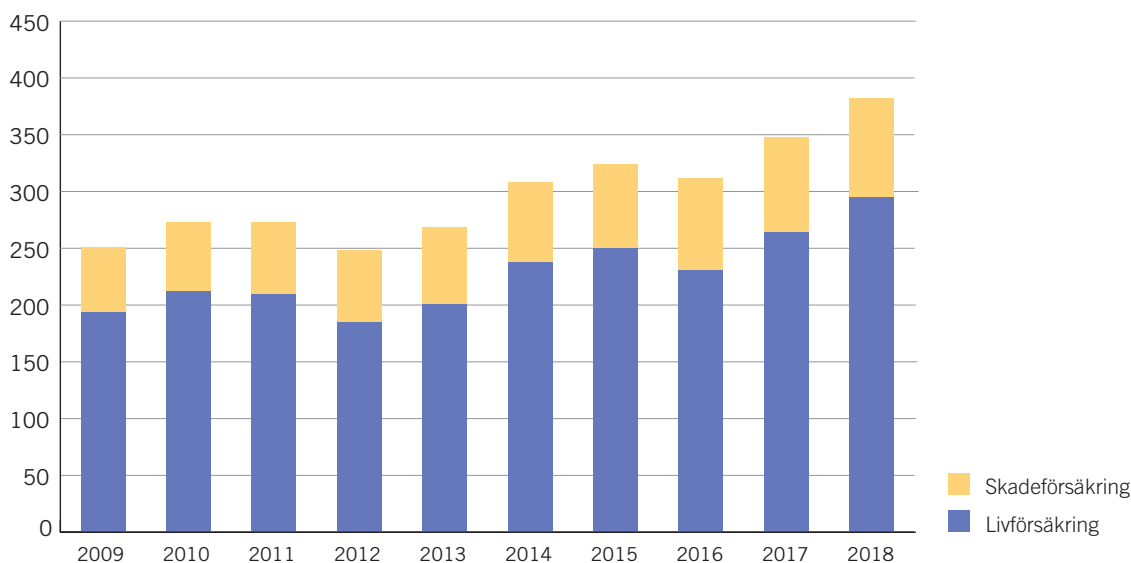
Försäkringar innebär att hushåll och företag betalar in premier till försäkringsföretagen i utbyte mot ersättning när en olycka inträffar. För skadeförsäkringar uppgick premieinkomsterna 2018 till sammanlagt knappt 88 miljarder kronor varav cirka 18 miljarder kronor betalades av företag och cirka 70 miljarder betalades av hushåll. För livförsäkringar uppgick premieinkomsterna till nästan 295 miljarder kronor (se diagram 16). De största premieinkomsterna för skadeförsäkring var för trafik- och motorfordonsförsäkring samt hem- och villahemförsäkring, medan majoriteten av premieinkomsterna för livförsäkring var till tjänstepension.

Premierna har mer än fördubblats under de senaste tio åren. Ökningen har skett i takt med att ekonomin vuxit, eftersom efterfrågan på till exempel hemförsäkringar stiger när hushållens tillgångar växer.

I genomsnitt betalades i Sverige under 2018 runt 7 000 kronor per person i premier för skadeförsäkring och cirka 29 000 kronor i premier för livförsäkring. Det är dock vanligt att en individ har flera olika typer av försäkringar, till exempel hem- och motorfordonsförsäkringar. Ungefär 70 procent av premierna för livförsäkring betalas av arbetsgivarna i form av tjänstepension. En del av premierna för skadeförsäkring betalas också av arbetsgivarna, exempelvis för vissa olycksfallsförsäkringar samt sjukvårdsförsäkringar.

Diagram 16. Premieinkomster från hushåll och företag för skadeförsäkring och livförsäkring, 2009–2018

Miljarder kronor

Anm.: Skadeförsäkring inkluderar även de skadeförsäkringar som tecknas av livförsäkringsföretag.
AFA Sjukförsäkring är exkluderat från skadeförsäkring då de under 2012–2016 återbetalade ackumulerade premier.
Källa: Finansinspektionen, bearbetad av Svensk Försäkring.

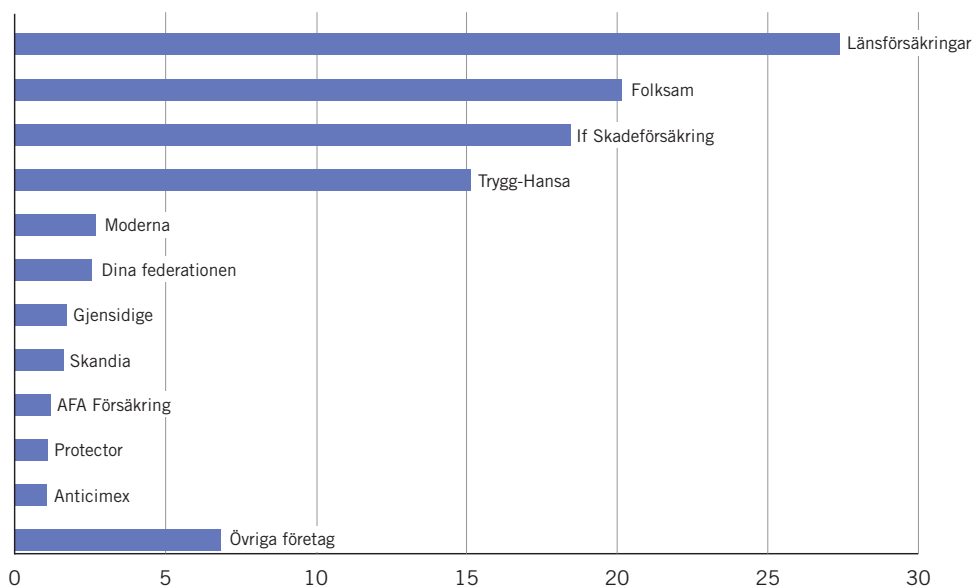
Marknadsandelar för skadeförsäkring och livförsäkring

De sammanlagda premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen under 2018 uppgick till 84 miljarder kronor. Av dessa betalades knappt 70 miljarder kronor från hushåll.

De fyra skadeförsäkringsföretagen som hade störst premieinkomster var Länsförsäkringar, Folksam, If Skadeförsäkring och Trygg-Hansa (se diagram 17). Dessa företag stod tillsammans för cirka 80 procent av marknaden mätt i premieinkomster.

Diagram 17. Premieinkomster för skadeförsäkring uppdelat per försäkringsföretag, 2018

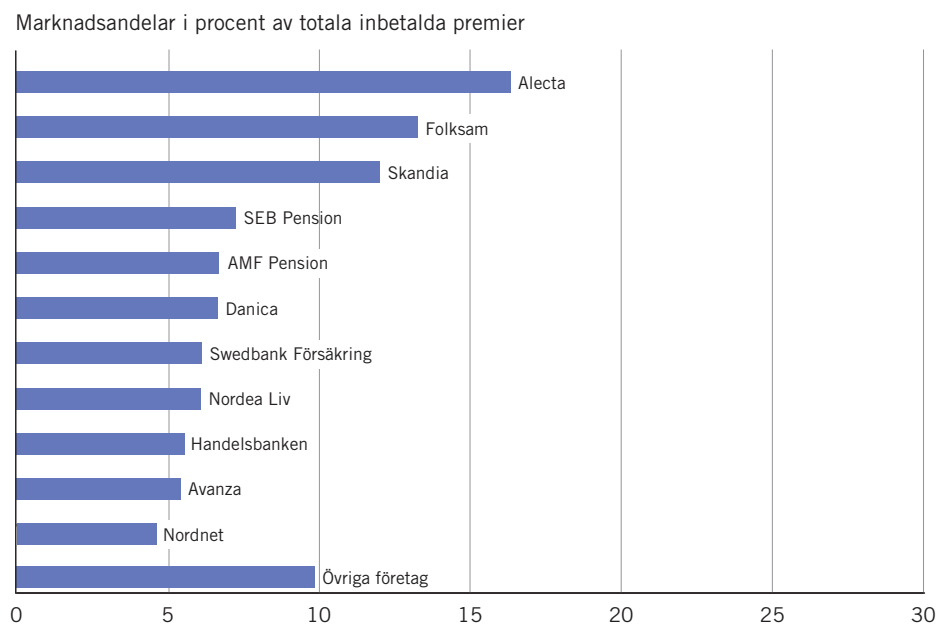
Marknadsandelar i procent av total premieinkomst

Källa: Finansinspektionen, bearbetad av Svensk Försäkring.

De inbetalda premierna för livförsäkringsföretagen under 2018 uppgick till 295 miljarder kronor. De fyra livförsäkringsföretag som erhöll mest premier var Alecta, Folksam, Skandia och SEB Pension (se diagram 18). Dessa företag utgjorde knappt 50 procent av marknaden sett till inbetalda premier.

Diagram 18. Inbetalda premier för livförsäkring uppdelat per försäkringsföretag, 2018

Anm.: Inbetalda premier är premieinkomster minus fribrevsuppräknings och inflyttat kapital.
Källa: Finansinspektionen, bearbetad av Svensk Försäkring.

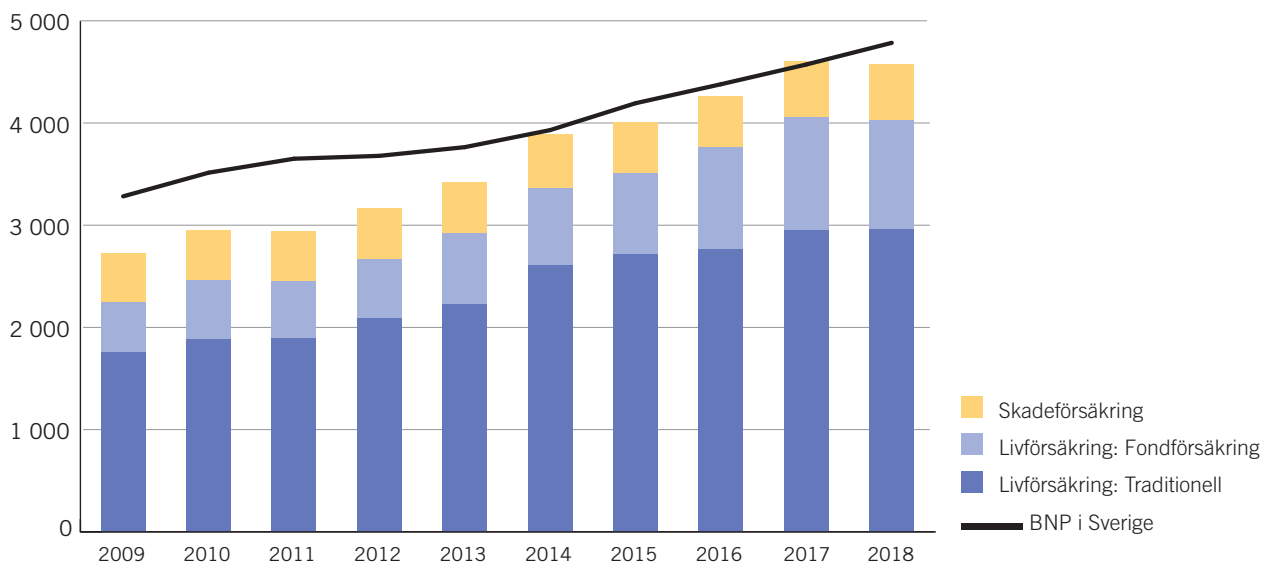
Försäkringsföretagen har stora tillgångar

Svenska försäkringsföretag hade vid slutet av 2018 finansiella tillgångar för knappt 4 600 miljarder kronor, vilket var nästan lika mycket som storleken på Sveriges BNP (se diagram 19). Merparten av kapitalet – nästan 90 procent – förvaltas av livförsäkringsföretagen, medan resten förvaltas av skadeförsäkringsföretagen. Att livförsäkringsföretagen har stora tillgångar och att dessa har vuxit under de senaste tio åren beror på att inbetalda premier sparas och genererar avkastning. Alecia är det livförsäkringsföretag som har störst tillgångar, följt av Skandia, AMF Pension, Folksam och SEB Pension.

Livförsäkringsföretagens tillgångar består till största delen av traditionell livförsäkring, men fondförsäkring har ökat under senare år. Vid fondförsäkring är det försäkringstagarna som väljer vilka fonder kapitalet ska placeras i och den finansiella risken bärs av försäkringstagaren. Fondförsäkring skiljer sig på så vis från traditionell försäkring, där försäkringsföretagen väljer hur kapitalet ska förvaltas och den finansiella risken bärs av försäkringsföretagen.

Diagram 19. Storlek på de svenska försäkringsföretagens tillgångar, 2009–2018

Miljarder kronor

Anm.: All livförsäkring som inte är fondförsäkring klassificeras som traditionell livförsäkring även om exempelvis depåförsäkring också kan ingå. BNP avser den årliga bruttonationalprodukten i Sverige. Källa: SCB.

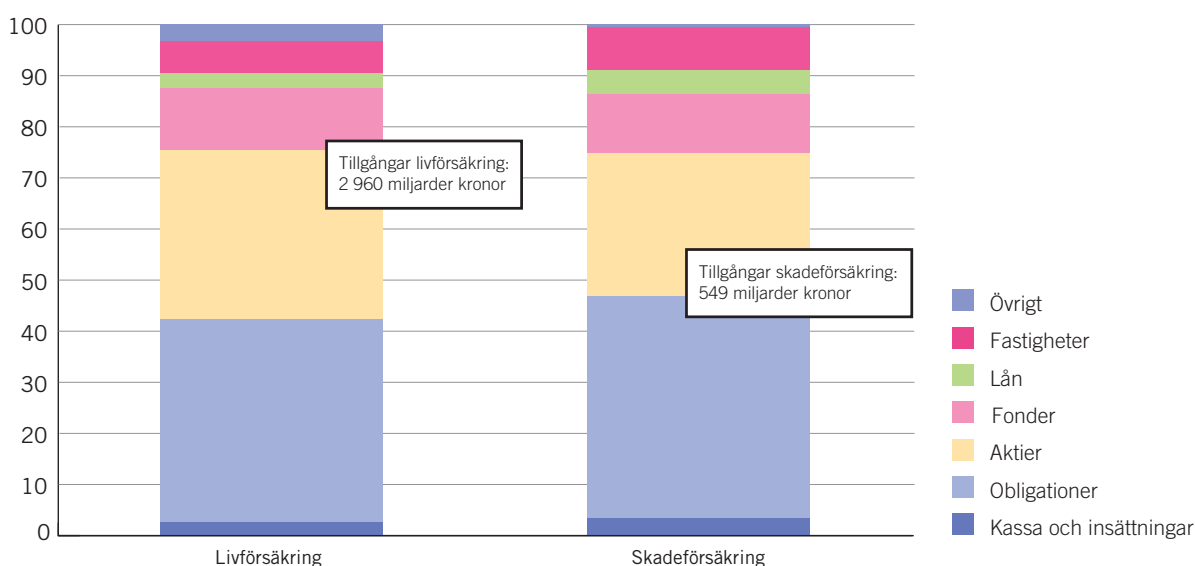
Försäkringsföretagen placerar mestadels i aktier och obligationer

Genom att förvalta sina tillgångar så skapar försäkringsföretagen avkastning och återbäring som kommer försäkringstagarna tillgodo. De svenska försäkringsföretagen placerar i huvudsak i svenska och utländska aktier, värdepappersfonder och obligationer, men även i fastigheter (se diagram 20). De obligationer som försäkringsföretagen placerar i är främst utländska låntagares obligationer, svenska statsobligationer och obligationer utgivna av de svenska bankerna och bostadsinstituten.

Skadeförsäkringsföretagen placerar vanligtvis i tillgångar med kortare löptid än livförsäkringsföretagen. Skälet är att skadeförsäkringsföretagen behöver hantera kommande skadeutbetalningar. Livförsäkringsföretagen har oftast en längre placeringshorisont eftersom sparandet sker över en längre tid.

Diagram 20. De svenska försäkringsföretagens placeringar exklusive fondförsäkring, 2018

Procent

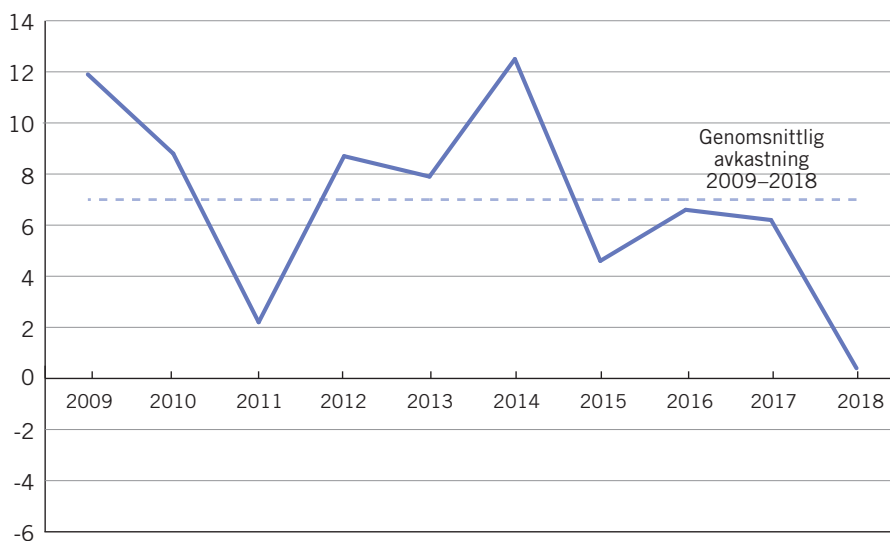

Anm.: Tillgångar (fonder) tillhörande fondförsäkring på 1 068 miljarder kronor är exkluderat från livförsäkring. Obligationer innefattar också certifikat och andra skuldförbindelser med kort löptid. Fastigheter avser byggnader och mark samt aktier i helägda fastighetsbolag. Kategorin Övrigt avser repor, derivat och upplupna ränteintäkter.
Källa: SCB.

Lägre avkastning på livförsäkringsföretagens tillgångar under 2018

Avkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna. För 2018 uppgick totalavkastningen på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkringsföretag till runt en halv procent (se diagram 21). Det är lägre än den genomsnittliga årliga totalavkastningen de senaste tio åren och kan till stor del förklaras av den negativa utvecklingen på aktiemarknaderna i Sverige och globalt under hösten 2018. Trots den lägre avkastningen under 2018 har avkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar i genomsnitt varit sju procent årligen sedan 2009. Att de svenska livförsäkringsföretagens tillgångar till förhållandevis stor del utgörs av aktier har bidragit till avkastningen under dessa år.

Diagram 21. Totalavkastning på tillgångar förvaltade av svenska livförsäkringsföretag, 2009–2018
Procent

Anm.: Totalavkastningen är ett viktat genomsnitt av marknadsvärdet av de tillgångar som totalavkastningen är baserad på.
Källa: Svensk Försäkring.

